

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 67.159/3
van 4 mei 2020

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende een verbod op het houden van pelsdieren en op het houden van dieren voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding’

Op 25 maart 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende een verbod op het houden van pelsdieren en op het houden van dieren voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 21 april 2020. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 mei 2020.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. De artikelen *9bis*, § 1, en *9quinquies*, § 1, van de wet van 14 augustus 1986 ‘betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’¹ verbieden, enerzijds, het opstarten, exploiteren of aanhouden van houderijen waar pelsdieren worden gehouden en, anderzijds, het dwangvoederen van dieren, behalve om medische redenen of voor dierproeven uitgevoerd volgens hoofdstuk VIII van die wet. Degene die op het ogenblik van de inwerkingtreding van die bepalingen, zijnde op 5 mei 2019,² pelsdieren hield of dieren hield voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding, kan onder bepaalde voorwaarden zijn activiteit verder zetten tot 30 november 2023. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om vergoedingen toe te kennen voor een bedrijfsstopzetting of een bedrijfsreconversie aan houderijen die voor 1 december 2023 alle activiteiten stopzetten als pelsdierhouderij of als houderij die dieren houdt voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding.³

Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe in een regeling te voorzien voor die vergoedingen. Zo worden de voorwaarden bepaald waaraan moet zijn voldaan om een vergoeding voor bedrijfsstopzetting (artikel 2 van het ontwerp) of bedrijfsreconversie (artikel 12) te kunnen krijgen, evenals de procedure voor de aanvraag en de toekenning van die vergoedingen (artikelen 3 tot 10 en 13 tot 20). Tevens wordt de berekeningswijze voor elk van die vergoedingen bepaald (artikelen 11 en 21).

Ten slotte wordt het koninklijk besluit van 25 april 1994 ‘houdende uitvoering van artikel 36, 10°, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’ opgeheven (artikel 22) en wordt de inwerkingtreding van artikel “8” (lees echter: artikel 22) van het te nemen besluit geregeld (artikel 23).

¹ Ingevoegd bij de artikelen 4 en 8 van het decreet van 22 maart 2019 ‘houdende wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat betreft het instellen van een verbod op het houden van pelsdieren en op het houden van dieren voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding’.

² Tien dagen na de bekendmaking van het decreet van 22 maart 2019 in het Belgisch Staatsblad van 25 april 2019.

³ Artikelen *9quater* en *9septies* van de wet van 14 augustus 1986, ingevoegd bij de artikelen 6 en 10 van het decreet van 22 maart 2019.

RECHTSGROND

3.1. Het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in de artikelen 9^{quater}, § 2, vierde lid, en § 3, en 9^{septies}, § 2, vierde lid, en § 3, van de wet van 14 augustus 1986. In die bepalingen wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de nadere regels vast te stellen voor de voorwaarden, de aanvraagprocedure, de wijze van berekening en de toekenning van de voormelde vergoedingen, alsook voor de taak van de landcommissies daarbij en om de formules te bepalen volgens dewelke die vergoedingen degressief afnemen.

3.2. In de rubriek ‘Rechtsgrond’ van de aanhef wordt ook verwezen naar de artikelen 9ter en 9^{sexies} van de wet van 14 augustus 1986. In die bepalingen wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de nadere regels vast te stellen voor de wijze van melding van de gegevens die moeten worden bezorgd aan de door de Vlaamse Regering aangewezen dienst die bevoegd is voor het dierenwelzijn (hierna: de dienst).

Vermits het ontworpen besluit dienaangaande geen regeling bevat, bieden die bepalingen er geen rechtsgrond voor.

VORMVEREISTEN

4.1. Gevraagd of de ontworpen regeling werd aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU), antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Die regeling werd eveneens niet aangemeld. De gemachtigde is er immers van overtuigd dat, om redenen die analoog zijn aan het betoog betreffende het voorliggend besluit, de vergoedingen voor stopzetting en bedrijfsreconversie van landbouwactiviteiten ten gevolge van de ontwikkeling van landinrichtingsprojecten in principe geen staatssteun uitmaken in de zin van artikel 107(1) VWEU. Dat is iets dat steeds geval per geval onderzocht wordt.

Wat het luik vergoeding voor bedrijfsreconversie betreft werd wel ten overvloede, een verkorte kennisgeving ex post gedaan overeenkomstig de Verordening (EU) 702/2014 (groepsvrijstelling Landbouw). Zie link: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/258425/258425_1649232_16_1.pdf. Hetgeen kaderde in een specifiek geval, nl. maatregelen ihkv het stikstofbeleid. Zelfs indien deze vergoedingen staatssteun uitmaken – quod non - beantwoorden zij immers aan alle voorwaarden volgens de voormelde verordening en in, het bijzonder, aan artikel 14 ervan. In ieder geval zij zijn dus vrijgesteld. De Commissie heeft daarover geen standpunt ingenomen en hoefde dat ook niet te doen aangezien het geen aanmelding betreft. De gemachtigde wenst er in dit verband op te wijzen dat, zoals bepaald in artikel 12, § 1 van het ontwerp, de vergoedingen voor vrijwillige bedrijfsreconversie zullen worden afgestemd op de maximale bedragen voorzien in ‘de communautaire regelgeving voor de vrijwillige bedrijfsreconversie’. Deze conformering is echter louter vrijwillig, aangezien het ontwerp geen staatssteun uitmaakt.”

4.2. Om te worden gekwalificeerd als “steun” in de zin van artikel 107 van het VWEU is onder meer vereist dat een maatregel de begunstigde een voordeel verschaft. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft erkend dat bepaalde vormen van vergoedingen voor ondernemingen door de overheid geen steun vormen. Dat is met name het geval voor de vergoedingen die de nationale autoriteiten op grond van een rechterlijke uitspraak aan particulieren moeten betalen ter vergoeding van schade die zij aan die particulieren hebben veroorzaakt,⁴ of voor compensatie die door de staat wordt toegekend wegens onteigening van activa, voor zover het bedrag van de vergoeding evenredig is aan de waarde van de onteigende zaak.⁵

Ofschoon in dit geval geen sprake is van een onteigening of van een door een rechterlijke uitspraak opgelegde schadevergoeding, kunnen de vergoedingen voor bedrijfsstopzetting of bedrijfsreconversie waarin de ontworpen regeling voorziet, worden beschouwd als een schadeloosstelling voor de vroegtijdige stopzetting of reconversie van houderijen die vóór 1 december 2023 alle activiteiten stopzetten als pelsdierhouderij of als houderij die dieren houdt voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding. Bijgevolg zou kunnen worden aangenomen dat het niet om aan te melden staatssteun gaat, voor zover het bedrag van de vergoedingen voor bedrijfsstopzetting of bedrijfsreconversie evenredig is aan de waarde van de activiteiten van de houderij.

Wat de vergoeding voor bedrijfsreconversie betreft, wordt in artikel 12, § 1, tweede lid, van het ontwerp bepaald dat de maximale bedragen voor de vergoeding voor bedrijfsreconversie moeten voldoen aan de communautaire regelgeving voor de vrijwillige bedrijfsreconversie, wat – onder voorbehoud van wat dienaangaande in opmerking 13 wordt opgemerkt – sowieso een vergoeding die hoger is dan de waarde van de stopgezette activiteit lijken uit te sluiten.

Voor de vergoeding voor bedrijfsstopzetting wordt niet in een gelijkaardige beperking voorzien. In zoverre de vergoeding voor het verlies van het gebruik van onroerende goederen waarvan het gebruik naar aanleiding van de bedrijfsstopzetting wordt stopgezet, wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden voor onteigening ten algemene nutte,⁶ kan echter worden aangenomen dat die vergoeding overeenstemt met de waarde van die goederen.

Daarnaast wordt ook in een vergoeding voorzien voor de directe en indirecte kosten, met inbegrip van de kosten voor de sloop van bedrijfsgebouwen als de bedrijfsstopzetting gepaard gaat met het slopen van die gebouwen, en het inkomensverlies die gepaard gaan met de bedrijfsstopzetting. Te dien aanzien wordt in het ontwerp enkel bepaald dat de sloopvergoeding maximaal 40% – eventueel te verhogen met 20% – van de geschatte investering bedraagt,⁷ en dat het bedrag van de vergoeding voor directe en indirecte kosten, net zoals die voor het verlies van

⁴ HvJ 27 september 1988, C-106/87-C-120/87, *Asteris e.a.*, ECLI:EU:C:1988:457, punten 23 en 24.

⁵ Zie Ger. 1 juli 2010, T-62/08, *ThyssenKrupp Acciai Speciali Terni SpA*, ECLI:EU:T:2010:268, punten 83 en 139.

⁶ Artikel 11, § 1, van het ontwerp.

⁷ Artikel 11, § 2, van het ontwerp.

het gebruik van onroerende goederen, wordt verminderd met 10% per jaar vanaf 1 april 2021.⁸ Voor het overige blijkt uit het ontwerp niet dat de vergoeding voor de directe en indirecte kosten wordt beperkt tot een vergoeding die evenredig is aan de waarde van de activiteiten die worden stopgezet. Enkel wanneer dat daadwerkelijk het geval is, moet de ontworpen regeling niet worden aangemeld.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

5. Het opschrift van de tekst moet nauwkeurig, volledig en beknopt zijn.⁹ In het opschrift moet het concrete onderwerp ervan duidelijk worden zodat het onderwerp van de tekst de lezer onmiddellijk duidelijk is, en elk aspect van het onderwerp moet er in aan bod komen zodat bij de lezer geen verwarring ontstaat omtrent de juiste strekking van het onderwerp van de tekst.

In dit geval wekt het opschrift van het ontwerp verkeerdelijk de indruk dat voorzien wordt in een verbod op het houden van pelsdieren en op het houden van dieren voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding, terwijl in werkelijkheid enkel de vergoeding bij bedrijfsstopzetting en bedrijfsreconversie voor de betrokken houderijen wordt geregeld.

Het opschrift van het ontwerp moet dit beter weergeven.

Aanhef

6. In de rubriek ‘Rechtsgrond’ van de aanhef moet meer specifiek worden verwezen naar de artikelen *9quater*, § 2, vierde lid, en § 3, en *9septies*, § 2, vierde lid, en § 3, van de wet van 14 augustus 1986 en moet de verwijzing naar de artikelen *9ter* en *9sexies* van dezelfde wet worden weggelaten.

Artikel 1

7. In artikel 1, 2°, van het ontwerp wordt in een definitie voorzien voor het begrip ‘pelsdier-, eenden- of ganzenhouderij’. In punt a) van die definitie wordt in een omschrijving van een pelsdierhouderij voorzien, terwijl punt b) ervan een omschrijving van een eenden- of ganzenhouderij bevat.

⁸ Artikel 11, § 3, van het ontwerp.

⁹ Omzendbrief betreffende de Wetgevingstechniek VR 2019/4, aanwijzing 50.

Verderop in het ontwerp wordt evenwel in sommige bepalingen het begrip ‘pelsdier-, eenden- of ganzenhouderij’¹⁰ gebruikt, terwijl andere bepalingen gewag maken van ‘pelsdierhouderijen en eenden- of ganzenhouderijen’.¹¹

Omwille van de uniformiteit lijkt het aangewezen om in afzonderlijke definities te voorzien van, enerzijds, pelsdierhouderijen en, anderzijds, eenden- of ganzenhouderijen, en om vervolgens systematisch gewag te maken van “pelsdierhouderijen en eenden- of ganzenhouderijen”.

Artikel 2

8. Naar luid van artikel 2, tweede lid, 1°, van het ontwerp moet de aanvrager uiterlijk op 31 december van het jaar waarin het aanbod is aanvaard, definitief stoppen met het houden van pelsdieren of dieren voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding.

Vermits de aanvraag uiterlijk op 30 november 2023 bij de landcommissie kan worden ingediend,¹² de landcommissie over drie maanden beschikt om na te gaan of alle stukken bezorgd zijn,¹³ vervolgens over zes maanden om te beslissen of de aanvrager in aanmerking komt voor de vergoeding¹⁴ en nog eens over vier maanden om het bedrag van de vergoeding mee te delen aan de aanvrager,¹⁵ en de aanvrager binnen de zes maanden na de kennisgeving van dat bedrag meedeelt of hij het aanbod van de landcommissie aanvaardt,¹⁶ zou dit betekenen dat in sommige gevallen de aanvrager slechts op 31 december 2025 zijn activiteit zou moeten stopzetten.

Gevraagd hoe dit bestaanbaar is met de artikelen *9bis* en *9quinquies* van de wet van 14 augustus 1986, waaruit voortvloeit dat de activiteiten van houderijen tot uiterlijk 30 november 2023 kunnen worden voortgezet, en de artikelen *9quater*, § 1, en *9septies*, § 1, van dezelfde wet, waarin wordt bepaald dat de vergoeding wordt toegekend voor houderijen die voor 1 december 2023 de activiteiten stopzetten, antwoordde de gemachtigde:

“Dit is inderdaad een incongruentie. Het is aangewezen om art. 2, tweede lid, 1°, van het ontwerp te herformuleren als volgt:

‘uiterlijk op 31 december van het jaar waarin het aanbod is aanvaard conform artikel 5, §2, en in elk geval voor 1 december 2023, stopt de aanvrager er definitief mee om een van de volgende soorten dieren te houden:

...’

¹⁰ Artikelen 2, tweede lid, 3, 12, § 1, eerste lid, en § 2, en 13, eerste lid, van het ontwerp.

¹¹ Het opschrift van de hoofdstukken 2 en 3 en artikel 2, eerste lid, van het ontwerp.

¹² Artikel 3, eerste lid, van het ontwerp.

¹³ Artikel 4, eerste lid, van het ontwerp.

¹⁴ Artikel 4, tweede lid, van het ontwerp.

¹⁵ Artikel 5, § 1, tweede lid, van het ontwerp.

¹⁶ Artikel 5, § 2, eerste lid, van het ontwerp.

Verder is het ook zo dat de termijnen opgenomen in het besluit (3 maand voor bevestigen volledigheid dossier, zes maanden voor mededeling beslissing of aanvrager in aanmerking komt, zes maanden om aanbod te aanvaarden) maximum termijnen betreffen. Dit betekent dat het zeker niet de bedoeling is dat ze per definitie gaan opgebruikt worden.”

Met het tekstvoorstel van de gemachtigde kan worden ingestemd.

Eenzelfde wijziging moet worden aangebracht in artikel 12, § 2, 1°, van het ontwerp.

Artikel 3

9. In artikel 3, tweede lid, 5°, van het ontwerp wordt bepaald dat bij de aanvraag een opsomming moet worden gevoegd van alle bedrijfsgebouwen die bij het bedrijf horen. Die bepaling maakt geen gewag van een eventuele woning die deel uitmaakt van de bedrijfssite, terwijl uit de memorie van toelichting bij het ontwerp dat leidde tot het decreet van 22 maart 2019 blijkt dat ook het verlies van een dergelijke woning zou worden vergoed.¹⁷

Hieromtrent om uitleg gevraagd, stelde de gemachtigde voor de tekst van het ontwerp als volgt aan te passen:

“Bij de aanvraag van een vergoeding voor bedrijfsstopzetting worden al de volgende stukken gevoegd:

...

5° een opsomming van alle bedrijfsgebouwen die bij het bedrijf horen en, indien van toepassing en voor zover er sprake is van verlies van gebruik als gevolg van de bedrijfsstopzetting, van de woning die deel uitmaakt van de bedrijfssite, met per gebouw:”

Hiermee kan worden ingestemd.

Eenzelfde wijziging moet worden aangebracht in artikel 13, tweede lid, 6°, van het ontwerp.

Artikel 4

10.1. In artikel 4, tweede lid, van het ontwerp wordt bepaald dat de landcommissie in overleg met de dienst beslist of de aanvrager in aanmerking komt voor de vergoeding voor bedrijfsstopzetting. De kennisgeving waarbij de landcommissie de aanvrager op de hoogte brengt van die beslissing, gebeurt na het akkoord van de dienst.

¹⁷ *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1804/1, 9 en 10.

Gevraagd wat wordt bedoeld met de woorden “in overleg met de dienst” en “na het akkoord van de dienst”, antwoordde de gemachtigde:

“Hierbij wordt bedoeld dat de ontvankelijkheid van de aanvraag beoordeeld wordt door de VLM, in samenwerking met de dienst, en dat de beslissing hierover in akkoord met de dienst genomen moet worden.”

10.2. Artikel 4, tweede lid, van het ontwerp lijkt niet over de ontvankelijkheid van de aanvraag te gaan,¹⁸ maar over de beslissing of de aanvrager in aanmerking komt voor een vergoeding. Uit het antwoord van de gemachtigde blijkt dat aan de dienst dienaangaande een medebeslissingsrecht zou worden verleend.

De vraag rijst of een dergelijk medebeslissingsrecht bestaanbaar is met de artikelen 9*quater*, § 3, eerste zin, en 9*septies*, § 3, eerste zin, van de wet van 14 augustus 1986, naar luid waarvan de landcommissie het bedrag van de vergoedingen bepaalt.

10.3. De voormelde bepalingen van de wet van 14 augustus 1986 kwamen er in antwoord op advies 64.020/3 van 16 november 2018, waarin de Raad van State, afdeling Wetgeving, over het voorontwerp dat tot het decreet van 22 maart 2019 heeft geleid, opmerkte dat in het aan te nemen decreet minstens moest worden bepaald of de beslissingsbevoegdheid omtrent de vergoedingen toekomt aan de Vlaamse Regering dan wel aan de landcommissies.¹⁹

Ofschoon in de artikelen 9*quater*, § 3, eerste zin, en 9*septies*, § 3, eerste zin, van de wet van 14 augustus 1986 enkel gewag wordt gemaakt van het bepalen van *het bedrag* van de vergoedingen, blijkt uit de memorie van toelichting bij het ontwerp dat het decreet van 22 maart 2019 is geworden, dat het de bedoeling was om de beslissingsbevoegdheid omtrent *de vergoedingen* toe te kennen aan de landcommissies.²⁰ Hiertoe behoort ook de beslissing of al dan niet een vergoeding wordt toegekend.

Er kan worden aanvaard dat de landcommissie overlegt met de dienst omtrent de vraag of al dan niet een vergoeding kan worden toegekend. Een dergelijk overleg doet geen afbreuk aan de beslissingsbevoegdheid van de landcommissie. Anders is het evenwel met het vereiste dat de dienst zijn akkoord verleent met de kennisgeving waarbij de landcommissie de aanvrager op de hoogte brengt van die beslissing. Hierdoor wordt een medebeslissingsrecht verleend aan de dienst, dat niet bestaanbaar is met de beslissingsbevoegdheid die de decreetgever aan de landcommissies heeft willen geven.

Bijgevolg moet de laatste zin van artikel 4, tweede lid, van het ontwerp worden weggelaten.

10.4. Hetzelfde geldt voor artikel 14, tweede lid, laatste zin, van het ontwerp.

¹⁸ De ontvankelijkheid van de aanvraag lijkt eerder af te hangen van de vraag of alle vereiste stukken zijn bezorgd, hetgeen in artikel 4, eerste lid, van het ontwerp wordt geregeld.

¹⁹ Adv.RvS 64.020/3 van 16 november 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 22 maart 2019, opmerking 12, *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1084/1, 37 e.v.

²⁰ *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1084/1, 8.

Artikel 7

11. In artikel 7 van het ontwerp wordt bepaald dat als de aanvrager niet akkoord gaat met het aanbod dat de landcommissie hem doet overeenkomstig artikel 5 van het te nemen besluit,²¹ hij eenmalig beroep kan aantekenen bij de Vlaamse Landmaatschappij.

Gevraagd wat wordt bedoeld met een “eenmalig beroep” verklaarde de gemachtigde:

“‘Eenmalig beroep’ houdt in dat, na beslissing in de beroepsprocedure, geen tweede beroep tegen hetzelfde aanbod mogelijk is bij de VLM. Dit heeft uiteraard geen invloed op de mogelijkheid tot eventuele andere juridische stappen.”

Behoudens indien in het te nemen besluit hieromtrent iets anders zou zijn bepaald, lijkt het voor zich te spreken dat, wanneer bij een instantie in een administratief beroep wordt voorzien, bij dezelfde instantie geen tweede beroep tegen dezelfde beslissing kan worden ingesteld. Het woord “eenmalig” is dan ook overbodig en kan worden weggelaten.

Hetzelfde geldt voor artikel 17 van het ontwerp.

Artikel 11

12.1. In artikel 11, § 1, van het ontwerp wordt bepaald dat de vergoeding voor het verlies van het gebruik van de onroerende goederen waarvan het gebruik naar aanleiding van de bedrijfsstopzetting wordt stopgezet, wordt berekend op basis van de vergoedingsregels die gelden voor onteigening ten algemene nutte.

Gevraagd welke vergoedingsregels hiermee worden bedoeld, verklaarde de gemachtigde:

“Bij de berekening zal dezelfde berekeningswijze gehanteerd worden als die die gebruikt wordt bij onteigeningen voor bv het aanleggen van fietspaden of wegen. Dit is een gangbare, beproefde praktijk. De regels hiervoor zijn echter niet vastgelegd in regelgeving.”

12.2. Naar luid van artikel 11, § 4, van het ontwerp komen de investeringen die na de datum van de inwerkingtreding van het te nemen besluit zijn gedaan, niet in aanmerking voor vergoeding.

In het voormelde advies 64.020/3 van 16 november 2018 heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, opgemerkt dat doordat het voor advies voorgelegde voorontwerp tot gevolg had dat aan bestaande exploitaties het recht werd ontnomen om definitief verleende stedenbouwkundige vergunningen, milieuvergunningen of omgevingsvergunningen, die door de bevoegde overheden zijn afgegeven voor de inwerkingtreding van het aan te nemen decreet maar op die datum nog niet ten uitvoer zijn gebracht, te gebruiken in het kader van de tijdelijke

²¹ Er wordt niet in een beroepsmogelijkheid voorzien tegen het nieuwe aanbod waarin artikel 6, tweede lid, van het ontwerp voorziet. Volgens de gemachtigde gaat dat aanbod over “uitzonderlijke kosten”.

voortzetting van hun activiteiten tot 30 november 2023, de bestaanbaarheid ervan met het eigendomsrecht zoals gewaarborgd bij artikel 16 van de Grondwet, artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 17 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie problematisch was.²²

In de memorie van toelichting bij het ontwerp dat tot het decreet van 22 maart 2019 heeft geleid werd dienaangaande het volgende gesteld:

“De Raad van State oordeelt dat houders die over de nodige vergunningen beschikken om hun activiteiten uit te breiden ook tijdens de overgangperiode nog moeten kunnen uitbreiden, binnen de bestaande vergunningen. Het voorontwerp werd in die zin aangepast.”²³

Gevraagd hoe in het licht hiervan kan worden verantwoord dat de investeringen die na de datum van de inwerkingtreding van het te nemen besluit worden gedaan, niet in aanmerking komen voor vergoeding, liet de gemachtigde weten dat artikel 11, § 4, van het ontwerp zou worden weggelaten.

Hiermee kan worden ingestemd, maar dan moet hetzelfde gebeuren met artikel 21, § 4, van het ontwerp.

12.3. Naar luid van artikel 11, § 5, van het ontwerp houdt de landcommissie bij de berekening van de vergoeding voor de bedrijfsstopzetting rekening met de aan de dienst gedane melding overeenkomstig de artikelen 9ter en 9^{sexies} van de wet van 14 augustus 1986.

Gevraagd wat bedoeld wordt met de woorden “houdt (...) rekening met”, antwoordde de gemachtigde:

“Bij de beoordeling van de aanvraag dient nagegaan te worden of de gegevens van de aanvraag overeenkomen met de gegevens in de melding en zo niet, waar dit verschil vandaan komt. Deze controle kan fraude blootleggen, maar ook gewoon vergissingen ter goeder trouw in de aanvraag, die zowel in het voor- als in het nadeel van de aanvrager kunnen zijn.”

Uit het antwoord van de gemachtigde blijkt dat het de bedoeling is om de gegevens van de aanvraag te vergelijken met die van de melding. Dit moet in het ontwerp worden verduidelijkt, net zoals moet worden verduidelijkt wat er moet gebeuren wanneer die gegevens niet met elkaar overeen blijken te stemmen.

Hetzelfde geldt voor artikel 21, § 5, van het ontwerp.

²² Adv.RvS 64.020/3 van 16 november 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 22 maart 2019, opmerking 9.2, *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1084/1, 37 e.v.

²³ *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1084/1, 7.

Artikel 12

13. Luidens artikel 12, § 1, tweede lid, van het ontwerp voldoen de maximale bedragen voor de vergoeding voor bedrijfsreconversie aan “de communautaire regelgeving voor de vrijwillige bedrijfsreconversie”.

Het is niet duidelijk welke “communautaire regelgeving” precies wordt bedoeld. Indien daarmee het door de gemachtigde aangehaalde²⁴ artikel 14 van verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014²⁵ wordt bedoeld, kan worden overwogen om, ter wille van de duidelijkheid, uitdrukkelijk naar die bepaling te verwijzen.

Artikel 23

14. In artikel 23 van het ontwerp wordt verkeerdelijk verwezen naar artikel 8 ervan. De gemachtigde bevestigde immers dat niet artikel 8, maar wel artikel 22 van het te nemen besluit in werking moet treden op 1 december 2023.

SLOTOPMERKING

15. Er moet in herinnering worden gebracht dat, net zoals het decreet van 22 maart 2019,²⁶ de ontworpen regeling overeenkomstig artikel 10, lid 2, van richtlijn 98/58/EG van de Raad van 20 juli 1998 ‘inzake de bescherming van voor landbouwdoeleinden gehouden dieren’ ter kennis moet worden gebracht van de Europese Commissie als strengere maatregel dan die welke in de richtlijn zijn vastgesteld.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

²⁴ Zie opmerking 4.1.

²⁵ Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 ‘waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard’.

²⁶ Adv.RvS 64.020/3 van 16 november 2018 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 22 maart 2019, opmerking 7.3, *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1084/1, 37 e.v.